

adatok nyomán összeállított: egy félig földrajz-féle, félig árú-isme-féle munkát *Libro di Divisamenti di Paesi* czim alatt mely Gian Francesco Pagnini del Venturának Della Decima czimű munkájában (Lissabon és Lucca 1765—66) nyomtatásban is megjelent.

Kumánia alatt Pegolottinál az azovi tenger környékét kell értenünk. Mindjárt az első fejezetben ugyanis részleteket ad azon útvonalról, melyen hazájabeli kalmárok „Ghattay o“-val azaz Khinával kereskedést űztek. Kumániának fővárosa Tana (ma Azov) vala a Don folyó torkolatának közelében, honnan Gintarchan-ig (azaz Asztrakhánig) 25 napig tartott az út ökör-szekérrel és 10—12 napig ló-szekérrel. Különbösen pl. az 1375-ből származó Carta Catalanán is „Cumania“ az azovi tenger éjszaki partján van: Burgaria (nem Bulgária), Rossia és Alania közt.

A második fejezetben Pegolotti útmutatást ad „azon dolgokról, melyekre a Khinába utazó kalmárnak szüksége van.“ Mindenekelőtt azt tanácsolja neki, hogy ne borotválkozzék, hanem hagyja szakállát megnőni hosszúra. Tanában azután szegődtessen dragomanokat (di Turcimanni) s ezeken fölül még legalább két szolgát (due fanti), kik jól tudnak kúnul (che sappiano bene la lingua cumanesca) és egy nőcselédet (femmina) ámbár ez utóbbi nem elkerülhetetlenül szükséges. De ha víz magával nőcselédet, úgy előnyös, hogy ez is beszélje a kún nyelvet.

Pegolotti azonfölül még sok érdekes dolgot jegyzett föl, de jelen közlés czélja csupán az olvasó figyelmét fölhívni munkájára, melyet a tudósok ismernek ugyan, mint pl. Forster, Sprengel, Humboldt, Remusat, Ritter és mások, de többnyire csak hírből. Az angol Yule ezredes bővebben foglalkozott vele (*Cathay and the way thither*. Hakluyt, Society 1866) de gazdag kincses bányája még koránt sincs teljesen kimerítve.

Kropf Lajos.

Marhakivitelünkhöz Velenczébe 1514-ben. A Szemle f. é. 144. lapján érintett látszólagos dátumzavart valószínűleg úgy magyarázhatjuk meg, hogy a kérdésben forgó jegyzék velenczei időszámítás szerint 1514, mai időszámításunk szerint tehát 1515. febr. 10-éről van keltezve *Kr. L.*

Magyar borok III. Ferdinánd lakodalmán. A királyi lakodalomra már jó eleve gondoskodtak borokról. 1630. nov. hóban a magyar kamara Zellingner János pozsonyi kereskedőtől 2000 urna pozsonyvidéki bort vett az udvar számára. A bor csöbre (urna) a szállítással együtt 4 forint 2 kr.-ba került. E borból a király 45 urnával a szász választónak küldött, a többi a lakodalomra tétette félre.

A következő év tavaszán a magyar kamara megint vásárolt borokat a közeledő lakodalomra 1631. máj. 2.-án Szentgyörgyről 8 hordóval (99³/₄ urna ára 458 frt 85 kr.), Sopronból 15 hordóval (202³/₄ urna à 4 tallér össz. 811 tallér), Modorból 6 hordóval (à 3 frt 25), Bazinból 9 hordóval (104 urna à 4 frt) azaz összesen 512¹/₂ urnával szállítottatott Bécsbe.

Ércezett papir feltalálása. A XVIII. század elején bizonyos Mieser Ábrahám nevű ember feltalálta az ércezett papir készítését (metallisierte